

اعتبار و اعتباریابی

نویسنده: کاترین اس. تیلر

مترجمان:

دکتر بلال ایزانلو

(عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی)

دکتر سیده طه موسوی

(عضو هیئت علمی دانشکده ادبیات و علوم انسانی)

ویراستاری: گروه علمی رشد

تهران - ۱۴۰۳

سخنی با شما مدرس محترم و دانشجوی عزیز

چندی است که همه شاهد کاهش تیراژ چاپ در کتاب‌های دانشگاهی هستیم و نظاره‌گریم که چگونه شمارگان کتاب‌ها که زمانی نه چندان دور با هزارگان چاپ می‌شد، اکنون با صدگان منتشر می‌گردد. آیا فکر نمی‌کنید که با این روند رویه‌افول، چنین شتابان به کجا می‌رویم؟

شما مدرس محترم ممکن است صرفاً به‌خاطر کمک به دانشجوی و صرفه‌جویی در هزینه تهیه کتاب به آنان توصیه کنید که به جای خرید کتاب، از کپی بخش‌هایی از آن استفاده کنند و یا شما دانشجوی عزیز ممکن است بپندیشید که با اقدام به کپی از روی کتابی، هزینه‌ای کمتر برای تهیه کتاب پرداخت کرده‌اید و هر چند که اغلب چنین نیست، اما نتیجه و حاصل کار چیزی جز نابودی فرهنگ و عدم رغبت به ارائه دستاوردهای جدید در عرصه علم نخواهد بود.

لطفاً بیاید به آینده کشورمان و فرزندانمان بیشتر ببینیم و به آینده علم و دانش در کشور عزیزمان ایران که زمانی مهد علم و ادب بود بیشتر بها دهیم و در مقابل آیندگان از خود سلب مسئولیت نکنیم. و در نهایت با ترویج استفاده از کپی و Pdfهای غیرمجاز که بدون رضایت نویسنده و مترجم و ناشر تهیه می‌گردد:

۱. موجب ترک کار و بی‌انگیزگی از فعالیت فرهنگی و بروز مشکلات و خسارت‌های جبران‌ناپذیر به قشر فرهنگی جامعه نشویم.

۲. باعث ورشکستگی صنعت نشر و به دنبال آن بیکاری قشر عظیمی از کارکنان این عرصه از ناشر تا حروفچین، طراح و صحاف و ... نشویم.

۳. و سرانجام افرادی غالباً ناآگاه و به نادانیت را تشویق به کار نامشروع و خلاف قانون نکرده، خود و خانواده و فرزندان آنان را دچار عواقب ارتزاق از راه حرام و تعدی به حقوق دیگران نسازیم.

تیلور، کاترین اس. Taylor, Catherine S.

اعتبار و اعتباریابی / نویسنده کاترین اس. تیلر؛ مترجمان بلال ایزانلو، سیده فاطمه موسوی؛ ویراستاری گروه علمی رشد.

مشخصات ظاهری: ۲۵۰ ص.

مشخصات نشر: تهران: رشد، ۱۴۰۳.

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۱-۱۲۹-۳

یادداشت: عنوان اصلی: (Validity and validation, [2013])

موضوع: علوم اجتماعی - روش‌های آماری (Social sciences - Statistical methods)

موضوع: علوم اجتماعی - روش‌شناسی (Social sciences - Methodology)

موضوع: آزمون‌ها - روایی (Examinations - Validity)

شناسه افزوده: موسوی، سیده فاطمه، ۱۳۵۷ - مترجم

شناسه افزوده: ایزانلو، بلال، ۱۳۵۰ - مترجم

رده‌بندی کنگره: HA ۲۹

شناسه افزوده: انتشارات رشد

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۰۷۲۱۵

رده‌بندی دیوی: ۰۰۱/۴۲۲

اعتبار و اعتباریابی

نویسنده: کاترین اس. تیلر

مترجمان:

دکتر بلال ایزانلو

(عضو هیئت علمی، دانشگاه خوارزمی)

دکتر سیده "ل" موسوی

(عضو هیئت علمی، دانشگاه الزهراء (س))

ویراستاری: گروه علمی رشد

چاپ اول: زمستان ۱۴۰۳ - شمارگان: ۲۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: آرمانسا

مرکز نشر و پخش کتاب‌های روان‌شناسی و تربیتی

ساختمان مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان شهید زاندارمری، شماره ۴۱، تلفن: ۶۶۴۰۴۴۰۶

فروشگاه: میدان انقلاب، روبروی سینما بهمن، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، شماره ۷۲

تلفن: ۶۶۴۱۰۲۶۲ - ۶۶۴۹۸۳۸۶ - ۶۶۴۹۷۱۸۱

تهران - ۱۴۰۳

فهرست مطالب

پیشگفتار مترجمان	۹
قدردانی	۱۱
فصل اول: اعتبار و اعتباریابی در پژوهش و سنجش	۱۳
اعتباریابی در ساخت نظریه و توسعه سنجش	۱۶
نظریه اعتبار	۱۸
اعتباریابی در پژوهش	۲۴
اعتباریابی و سنجش	۳۰
خلاصه	۳۴
فصل دوم: شواهدی برای اعتبار درونی نتایج پژوهش	۳۷
کنترل تهدیدهای درونی اعتبار با طرح آزمایشی: انتخاب تصادفی و انتساب تصادفی	۴۰
انتخاب تصادفی و انتساب تصادفی	۴۳
امکان‌پذیری	۴۵
طرح‌های همبستگی برای مقابله با تهدیدهای درونی مربوط به اعتبار ادعاهای پژوهشی ..	۵۵
خلاصه	۶۸

فصل سوم: تهدیدهای بیرونی مربوط به اعتبار	۷۱
جامعه‌ها، نمونه‌ها و تعمیم‌پذیری	۷۲
تعامل‌ها و تعمیم‌پذیری	۷۲
کنترل تهدیدهای بیرونی اعتبار به وسیله طرح‌های پژوهشی	۷۸
خلاصه	۸۱
فصل چهارم: اعتبار نتیجه‌گیری‌های آماری	۸۳
مبانی آمار	۸۴
عواملی که باید در خصوص اعتبار نتیجه‌گیری‌های آماری در نظر گرفت	۸۶
خلاصه	۹۹
فصل پنجم: شواهد مرتبط با سازه برای اعتبار	۱۰۱
ادعای اعتبار، شمار ۱: می‌توان از نمره‌ها برای استنباط کردن استفاده کرد	۱۱۵
مدل‌های نمره‌زنی	۱۲۰
فناوری مستندسازی	۱۲۳
تحلیل گویه	۱۲۴
برآزش گویه	۱۲۶
توافق ارزیاب	۱۲۸
ادعای اعتبار شماره ۲: تعمیم نمره‌ها به مجموعه مرجع رفتارها یا پاسخ‌های مرتبط با سازه	
امکانپذیر است	۱۳۳
ارزیابی تعاریف سازه‌ها و عملکردهای ملاک	۱۳۴
ارزیابی مشخصات آزمون و گویه/ تکلیف	۱۳۷
بازبینی‌های محتوای گویه / تکلیف	۱۳۸
برآوردهای پایایی	۱۴۲
برآورد خطا	۱۴۴
تعمیم‌پذیری	۱۴۴
همسانی تصمیم‌گیری	۱۴۵
ادعای اعتبار شماره ۳: درونیابی از نمره به حوزه سازه یا عملکرد ملاک امکانپذیر است	
مشاهده آزمون‌دهنده‌ها	۱۴۹
پژوهش‌های همبستگی	۱۵۰
تحلیل نیم‌رخ	۱۵۲
پژوهش‌های آزمایشی و شبه‌آزمایشی	۱۵۳

تحلیل عاملی	۱۵۴
بازبینی‌های سوگیری و حساسیت	۱۵۶
تحلیل عاملی	۱۶۱
پژوهش آزمایشی	۱۶۵
خلاصه اعتباریابی سازه	۱۶۸
فصل ششم: تفسیر، کاربرد و پیامد نمره‌های حاصل از سنجش‌ها	۱۷۱
ادعای شماره ۴: تفسیرهای صورت گرفته از نمره‌ها و تصمیم‌گیری‌های مبتنی بر نمره‌های آزمون مناسب هستند	۱۷۳
بررسی تفسیرهای نمره	۱۷۵
بررسی تفسیرهای جایگزین	۱۷۶
بررسی تفسیرها بر طول زمان	۱۷۸
بررسی تفسیرهای نمره در بین موقعیت‌ها	۱۸۱
بررسی تفسیرهای نمره در بین فرهنگ‌ها و زبان‌ها	۱۸۲
نمره‌های برش در اعتباریابی تفسیر و کاربرد نمره	۱۸۷
استفاده از نمره‌ها برای نظارت بر تغییرات طی زمان	۱۹۱
کاربرد نمره‌ها در انتخاب	۱۹۲
کاربرد نمره‌ها برای تمرکز بر تداخله‌های آموزشی	۱۹۳
کاربرد نمره‌های سنجش برای اهداف جدید	۱۹۵
چالش‌های ارزیابی اعتبار نمره‌ها برای تصمیم‌گیری‌های انتخابی	۱۹۶
ادعای شماره ۵: پیامدهای تفسیر و کاربردهای نمره مناسب در انتخاب	۱۹۸
خلاصه	۲۱۲
فصل هفتم: نظریه اعتبار و منابع اعتباریابی	۲۱۳
فلسفه علم	۲۱۳
نظریه اعتبار	۲۱۹
منابعی برای کار سازندگی ابزار سنجش	۲۲۰
خلاصه	۲۲۱
نمایه	۲۲۳
منابع	۲۳۱

ی‌شگفتار مترجمان

هیچ سنجشی عاری از خطا نیست. ابزاری که برای سنجش یک ویژگی ساخته می‌شود، هر قدر هم که دقیق طراحی شده باشد، باز هم، صدکی خطا همراه است. زمانی که نمره‌های حاصل از سنجش، ملاک عمل و اقدامات تشخیصی و درمانی قرار می‌گیرند، میزان خطا اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. از این رو، متخصصان سنجش همواره در پی آنند تا با وضع قواعد مشخص و علمی، خطای سنجش را به حداقل برسانند و میزان آن را برآورد کنند. موضوع تعیین و برآورد خطا به حوزه پایایی مربوط است^۱، که اولین شرط لازم برای اندازه‌گیری است. در مقابل، مهم‌ترین ملاک قضاوت در مورد ابزار یا پژوهش، کسب اطمینان از نتایج استنباط‌شده بر اساس آن است، همان چیزی که تحت عنوان اعتبار^۲ شناخته می‌شود. پژوهشگران باید پیش از استفاده از ابزارهای موردنظر یا نتایج پژوهش‌ها از معتبر بودن آن (که مهم‌ترین شرط صحت ابزار یا پژوهش است) مطمئن شوند. در متن حاضر، که از مجموعه کتاب‌های حوزه روان‌سنجی و آمار دانشگاه

1. reliability
2. validity

آکسفورد است، به این موضوع پرداخته شده است و مترجمان بنا به احساس ضرورت آن را انتخاب کرده‌اند. هر یک از مترجمان سهمی برابر در ترجمه کتاب حاضر دارند. امید است کاستی‌ها و ضعف‌های آن با لطف و توجه بیشتر خوانندگان گرامی در نسخه‌های آتی جبران شود. در پایان از همه کارشناسان، هیئت علمی، مدیر مسئول و مدیر اجرایی انتشارات رشد، که با نظرهای کارشناسانه خود موجبات ترجمه بهتر این متن وزین را فراهم کردند، سپاس‌گزاریم. همچنین از والدین، همسر و فرزندانمان که از چشمداشت‌های به‌حقشان برای صرف زمان در این مدت چشمپوشی کردند، قدردانی می‌کنیم.